

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ
ТА МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Відділ аналізу і прогнозування міжнародної торгівлі

«Затверджую»

Володимир Неботов П.Г.

Неботов П.Г.

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ

галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність 051 «Економіка»
освітньо-науковий рівень доктор філософії
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2024/2025
Семестр 4
Кількість кредитів ECTS 3
Мова викладання, навчання
та оцінювання українська
Форма заключного залік
контролю

Пролоновано: на 20__/20__ н.р. _____ («__») _____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ («__») _____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ («__») _____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Київ – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна торгівля» розроблена на основі освітньо-наукових програми 051 – Економіка та навчального плану. Підготовлено першим заступником директора ДНДІМЕ, д.е.н.Гужвою І.Ю.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник відділу аналізу і прогнозування міжнародної торгівлі

_____ / Іванов Є.І./
(підпис) (ПІБ)

Протокол № 2 від «27» 08 2024 р.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета

Метою викладання навчальної дисципліни є оволодіння знаннями з теорії міжнародної торгівлі та торговельної політики; висвітлення сучасних глобальних міжнародних проблем; формування вмінь при використанні інструментарію аналізу міжнародної торгівлі щодо оцінки її сучасного стану та заходів регулювання; ознайомлення із категоріальним та методологічним апаратом міжнародної торгівлі.

1.2. Завдання

Основними завданнями вивчення дисципліни є: засвоєння аспірантами знань принципів, форм, методів здійснення зовнішньоекономічної політики України, механізму її регулювання відповідно до загальноприйнятих норм та практики їх застосування; формування об'єктивного підходу до розуміння ролі, місця та значимості зовнішньоекономічної політики в господарському механізмі; оволодіння вміннями здійснювати зовнішньоторговельні операції, здійснювати аналіз їх ефективності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми після вивчення навчальної дисципліни аспіранти повинні:

знати:

- закономірності та сучасні тенденції зовнішньоекономічної політики;
- принципи зовнішньоекономічної політики України;
- основні цілі зовнішньоекономічної політики України в сучасних умовах;
- інструменти реалізації зовнішньоекономічної політики.

вміти:

- аналізувати зовнішньоекономічну політику держави;
- оцінювати ефективність зовнішньоекономічної політики держави;
- обґрунтовувати напрями зовнішньоекономічної політики України в сучасних умовах.

2. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-науковий рівень	Характеристика дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Вибіркова	
	Напрямок підготовки		
Модуль 2	Спеціальність 051 (8.00.03) «Економіка»	Рік підготовки:	
Змістових модулів 2		2-й	2-й
Загальна кількість годин 90		Семестр	
		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи аспіранта	Освітньо-науковий рівень: здобувач ступеня доктора філософії	Лекції	
		18 год.	
		Практичні, семінарські	
		18 год.	
		Самостійна робота	
		54 год.	
Індивідуальні завдання:			
год.			
Вид контролю: залік			

3. Склад модулів дисципліни

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ

Тема 1. Теорії міжнародної торгівлі

Економічна теорія міжнародної торгівлі. Міжнародна торгівля та її специфічні риси.

Теоретичні засади міжнародної торгівлі: класичні теорії міжнародної торгівлі: Меркантилістська теорія. Теорії абсолютних і порівняльних переваг. Теорія співвідношення факторів виробництва (Хекшера-Оліна). Парадокс Леонтьєва.

Альтернативні теорії міжнародної торгівлі: Теорія специфічних факторів виробництва. Вплив міжнародної торгівлі на доходи. Теорема Столпера Самуельсона. Теорема Рибчинського. Ефект масштабу та недосконала конкуренція

Тема 2. Торгівля в системі міжнародного бізнесу

Сутність міжнародної торгівлі. Роль міжнародної торгівлі в системі міжнародних економічних відносин. Операційний та державно-політичний підходи до розуміння сутності міжнародної торгівлі.

Концепції розвитку міжнародної торгівлі. Етапи розвитку міжнародної торгівлі та критерії їх виокремлення.

Міжнародні організації в регулювання міжнародної торгівлі послугами.

Торгово-посередницькі фірми, їх функції та призначення. Типи торговельно-посередницьких фірм. Посередницькі операції та їх види. Операції з перепродажу. Комісійні операції. Агентські операції. Брокерські операції.

Торгівля через лізингові компанії. Послідовність і типи операцій при торгівлі через лізингові компанії.

Поняття організованих товарних ринків. Основні види організованих товарних ринків.

Тема 3. Тарифні і нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі

Система регулювання міжнародної торгівлі: сутність та основні рівні.

Тенденції розвитку сучасної системи регулювання міжнародних торговельно-економічних відносин.

Основні форми обмежувальної ділової практики. Методи та інструменти обмежувальної ділової практики.

Основні типи зовнішньоторговельних політик у міжнародній практиці. Адміністративні та економічні методи регулювання міжнародної торгівлі.

Напрями та інструменти регулювання міжнародної торгівлі на міжнаціональному рівні. Особливості наднаціонального рівня регулювання міжнародної торгівлі.

Міжнародні організації з врегулювання міжнародної торгівлі та сприяння її розвитку. Роль СОТ у регулюванні міжнародних торговельних відносин.

МОДУЛЬ 2. РЕАЛІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ

Тема 4. Міжнародна торгівля послугами

Поняття послуги. Міжнародна класифікація послуг.

Суть і особливості міжнародної торгівлі послугами. Організація міжнародної торгівлі послугами.

Основні терміни та поняття, пов'язані з категоріями "транспорт", "зв'язок", "ділові послуги", "поїздки" та ін.

Загальні тенденції розвитку торгівлі цими видами послуг.

Значення транспорту у світовому господарському розвитку і його зв'язок з міжнародною торгівлею товарами.

Основні напрямки розвитку міжнародного туризму.

Роль ділових послуг, інформаційних технологій, нових форм міжнародної технологічної кооперації.

Тема 5. Міжнародні торговельні умови (ІНКОТЕРМС-2010)

Інкотермс 2010 (Incoterms 2010). Загальні положення. Особливості умов поставок.

Розбіжності Інкотермс 2010 та Інкотермс 2000.

Правила для будь-якого виду або видів транспорту. Ex Works. Free Carrier. Carriage Paid to. Carriage and Insurance Paid to. Delivered at Terminal. Delivered at Place. Delivered Duty Paid.

Правила для морського і внутрішнього водного транспорту. Free Alongside Ship. Free on Board. Cost and Freight. Cost Insurance and Freight.

Тема 6. Світова організація торгівлі та її роль у міжнародній торгівлі України

СОТ: сутність, мета, функції. Діяльність СОТ. Принципи СОТ щодо здійснення

зовнішньоекономічної політики країн (торгівля без дискримінації, розширення доступу до ринків, сприяння справедливій конкуренції, заохочення розвитку і здійснення економічних реформ). Національний режим та режим найбільшого сприяння як базові принципи формування глобального економічного середовища на сучасному етапі, їх суть та значення.

Уругвайський раунд багатосторонніх переговорів: наслідки та досягнення. Порядок денний «Доха-раунду». Проблеми й протиріччя функціонування системи СОТ на сучасному етапі. Вплив світової фінансово-економічної кризи на тенденції зовнішньоекономічної політики країн світу і на глобальну систему регулювання торгівлі. Недоліки правил і норм СОТ.

Наслідки вступу України в СОТ. Зобов'язання України щодо членства в СОТ. Зміни у тарифному та нетарифному регулюванні зовнішньої торгівлі України внаслідок вступу в СОТ. Зв'язаний тариф.

Тема 7. Зовнішньоекономічна політика України в умовах інтеграції з Європейським Союзом

Угода про асоціацію між Україною та ЄС. Автономний преференційний режим ЄС для України. Угода про поглиблену та всеосяжну зону вільної торгівлі між Україною та ЄС (ЗВТ+). Різниця між класичною зоною вільної торгівлі і ЗВТ+. Взаємна тарифна лібералізація відповідно до положень ЗВТ+, винятки з неї. Безмитні тарифні квоти на імпорт. Скасування вивізних мит.

Лібералізація торгівлі послугами відповідно до ЗВТ+: сутність та особливості. Види послуг, торгівля якими лібералізується. Торговельні аспекти прав інтелектуальної власності в угоді про ЗВТ+. Географічні зазначення. Умови адаптації вітчизняних виробників до нових правил.

Угода про економічне та секторальне співробітництва між Україною та ЄС: співпраця у сфері енергетики, управління державними фінансами, співпраця у сфері досліджень і розвитку, космічні програми, співробітництво у металургійній і видобувній галузях, захист прав споживачів, сільське господарство і розвиток сільської місцевості.

4. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	мод. .кон.	інд	с.р.		л	п	мод. .кон.	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7						
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ												
Тема 1. Теорії міжнародної торгівлі	10	2	2	-	-	6						
Тема 2. Торгівля в системі міжнародного бізнесу	12	2	2	-	-	8						
Тема 3. Тарифні і нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі	12	2	2	-	-	8						
Тема 4. Міжнародна	10	2	2	-	-	6						

торгівля послугами												
Модульний контроль 1	1		1	-	-							
Разом за модулем 1	45	8	9	-	-	28						
МОДУЛЬ 2. РЕАЛІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ												
Тема 5. Міжнародні торговельні умови (ІНКОТЕРМС-2010)	16	4	2	-	-	10						
Тема 6. Світова організація торгівлі та її роль в зовнішньоекономічній політиці України	16	4	4	-	-	8						
Тема 7. Зовнішньоекономічна політика України в умовах інтеграції з Європейським Союзом	12	2	2	-	-	8						
Модульний контроль 2	1		1	-	-							
Разом за модулем 2	45	10	9	-	-	26						
<u>Усього годин</u>	90	18	18			54						

5. Зміст тем та план лекцій дисципліни

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ

Тема 1. Теорії міжнародної торгівлі.

1. Класичні теорії міжнародної торгівлі.
 - 1.1. Меркантилістська теорія.
 - 1.2. Теорії абсолютних і порівняльних переваг.
 - 1.3. Теорія співвідношення факторів виробництва (Хекшера-Оліна).
 - 1.4. Парадокс Леонтьєва.
2. Альтернативні теорії міжнародної торгівлі.
 - 2.1. Теорія специфічних факторів виробництва.
 - 2.2. Вплив міжнародної торгівлі на доходи. Теорема Столпера Самуельсона. Теорема Рибчинського.
 - 2.3. Ефект масштабу та недосконала конкуренція.

Тема 2. Торгівля в системі міжнародного бізнесу.

1. Сутність міжнародної торгівлі.
2. Форми і методи здійснення міжнародної торгівлі.

Тема 3. Тарифні і нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.

1. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.
 - 1.1. Свобода торгівлі та протекціонізм.
 - 1.2. Митний тариф.
 - 1.3. Особливості тарифної політики.

2. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.
 - 2.1. Квотування і ліцензування.
 - 2.2. Фінансові методи торговельної політики.
 - 2.3. Некономічні методи впливу на міжнародну торгівлю.

Тема 4. Міжнародна торгівля послугами.

1. Теорія торгівлі послугами.
2. Міжнародна логістика.
3. Регулювання міжнародної торгівлі послугами.

МОДУЛЬ 2. РЕАЛІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ

Тема 5. Міжнародні торговельні умови (ІНКОТЕРМС-2010)

1. Загальні положення.
2. Терміни ІНКОТЕРМС-2010.

Тема 6. Світова організація торгівлі та її роль у міжнародній торгівлі України

1. Сутність, принципи та функції системи багатосторонніх переговорів ГАТТ/СОТ.
2. Сучасні проблеми функціонування СОТ.
3. Наслідки вступу України до СОТ.

Тема 7. Зовнішньоекономічна політика України в умовах інтеграції з Європейським Союзом

1. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.
2. Основні положення угоди та потенційний вплив на формування торговельних зв'язків між Україною та ЄС.
3. Особливості економічного та секторального співробітництва між Україною та ЄС, передбачені угодою про асоціацію між ними.

6. Зміст тем семінарських занять дисципліни

На семінарських заняттях розглядаються доповіді, які підготовлені шляхом самостійного вивчення законодавчих та нормативних актів, періодичної преси, питань тем навчальної програми, а також аналітичні завдання, розв'язуються практичні завдання, проводиться поточне тестування, здійснюються презентації щодо вирішення конкретних ситуаційних вправ.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ		
1.	Тема 1. Теорії міжнародної торгівлі	2
2.	Тема 2. Торговля в системі міжнародного бізнесу	2
3.	Тема 3. Тарифні і нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі	2
4.	Тема 4. Міжнародна торгівля послугами	2
МОДУЛЬ 2. РЕАЛІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ		
5.	Тема 5. Міжнародні торговельні умови (ІНКОТЕРМС-2010)	2
6.	Тема 6. Світова організація торгівлі та її роль в зовнішньоекономічній політиці України	4

7.	Тема 7. Зовнішньоекономічна політика України в умовах інтеграції з Європейським Союзом	2
	Усього годин	16

7. Самостійна робота

Самостійна робота передбачає підготовку тез доповідей на семінарські заняття, написання рефератів, виконання завдання з проведення розрахунків, розв'язок ситуаційних вправ та здійснення самоконтролю своїх знань, а також вивчення законодавчих та нормативних актів, статистичної і аналітичної інформації, періодичної преси, літератури.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ		
1.	Тема 1. Теорії міжнародної торгівлі	6
2.	Тема 2. Торгівля в системі міжнародного бізнесу	8
3.	Тема 3. Тарифні і нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі	8
4.	Тема 4. Міжнародна торгівля послугами	6
МОДУЛЬ 2. РЕАЛІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ		
5.	Тема 5. Міжнародні торговельні умови (ІНКОТЕРМС-2010)	10
6.	Тема 6. Світова організація торгівлі та її роль в зовнішньоекономічній політиці України	8
7.	Тема 7. Зовнішньоекономічна політика України в умовах інтеграції з Європейським Союзом	8
	Усього годин	54

8. Перелік питань семестрового контролю (залік)

1. Сутність, принципи та цілі міжнародної торгівлі.
2. Державні органи регулювання зовнішньої торгівлі в Україні, їх функції та компетенція.
3. Класичні теорії міжнародної торгівлі.
4. Сутність меркантилістської теорії.
5. Сутність теорії абсолютних і порівняльних переваг.
6. Сутність теорії співвідношення факторів виробництва (Хекшера-Оліна).
7. Сутність парадокс уЛеонтьєва.
8. Альтернативні теорії міжнародної торгівлі.
9. Сутність теорії специфічних факторів виробництва.
10. Вплив міжнародної торгівлі на доходи. Теорема Столпера Самуельсона. Теорема Рибчинського.
11. Ефект масштабу та недосконала конкуренція.
12. Форми міжнародної торгівлі.
13. Методи здійснення міжнародної торгівлі.
14. Основні показники міжнародної торгівлі.
15. Суб'єкти і об'єкти міжнародної торгівлі.
16. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.

17. Сутність методу «свобода торгівлі та протекціонізм».
18. Митний тариф.
19. Особливості тарифної політики.
20. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.
21. Квотування і ліцензування.
22. Фінансові методи торговельної політики.
23. Некономічні методи впливу на міжнародну торгівлю.
24. Міжнародна торгівля послугами.
25. Регулювання міжнародної торгівлі послугами.
26. ІНКОТЕРМС-2010.
27. ГАТТ/СОТ: сутність, функції, історія формування.
28. Визначальні принципи здійснення міжнародної торгівлі відповідно до ГАТТ/СОТ.
29. Порядок денний багатосторонніх переговорів «Доха-раунду» та основні проблеми його виконання.
30. Сучасні проблеми функціонування механізму СОТ: основні причини та прояви.
31. Лібералізація митно-тарифного регулювання України у зв'язку з набуттям членства в СОТ. Зв'язаний тариф.
32. Трансформація системи нетарифного регулювання України внаслідок приєднання до СОТ.
33. Наслідки вступу України до СОТ для вітчизняного сільськогосподарського сектора.
34. Угода про асоціацію між Україною та ЄС як визначальний чинник нових двосторонніх відносин.
35. Характерні відмінності між класичною та поглибленою і всеосяжною зоною вільної торгівлі.
36. Поглиблена та всеосяжна зона вільної торгівлі між Україною та ЄС і її вплив на трансформацію зовнішньоторговельного режиму сторін.
37. Лібералізація торгівлі послугами між Україною та ЄС на основі положень угоди про ЗВТ+.
38. Лібералізація режиму іноземного інвестування між Україною та ЄС на основі положень угоди про ЗВТ+.
39. Винятки з режиму вільної торгівлі, передбачені угодою про ЗВТ+ між Україною та ЄС.
40. Економічне та секторальне співробітництво України та ЄС, передбачене угодою про асоціацію між ними.

9. Методи навчання

Словесні методи – бесіда, лекція; наочні методи - ілюстрація, демонстрація; практичні методи: практичні роботи, реферати; навчальна робота під керівництвом викладача - самостійна робота в аудиторії; самостійна робота поза контролем викладача.

10. Методи контролю

Оцінювання знань аспірантів з дисципліни «Зовнішньоекономічна політика України» здійснюється за результатами поточного контролю знань. Контроль успішності з навчальної дисципліни включає *поточно-модульний контроль за 100-бальною шкалою*, що передбачає:

– контроль рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час проведення семінарських занять з метою перевірки рівня підготовленості аспіранта до виконання конкретної роботи;

– оцінювання виконання індивідуальних завдань з дисципліни, що передбачені робочим навчальним планом та індивідуальним навчальним планом аспіранта на навчальний рік ;

– оцінювання написання модульної контрольної роботи.

Успішність аспіранта з навчальної дисципліни оцінюється у балах за 100-бальною шкалою та шкалою ECTS. Модульний контроль здійснюється після вивчення усіх його змістових модулів (вивчення теоретичного матеріалу та його закріплення під час проведення семінарських занять) та за результатами виконання індивідуальних завдань з даного модуля. Він здійснюється на останньому семінарському занятті з модуля. Аспіранти-заочники модульні контрольні роботи виконують під час самостійної роботи. Модульний контроль здійснюється у письмовій формі і включає теоретичне питання, тести та завдання. Він включає завдання з усіх складових змістових модулів та передбачає перевірку розуміння аспірантом програмного матеріалу модуля в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими змістовими модулями, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни. Результати перевірки модульної контрольної роботи доводяться не пізніше 3-х днів з дня її написання. Письмові відповіді аспіранта на модульній контрольній роботі зберігаються протягом навчального року. Для аспірантів заочної форми навчання модульним контролем є виконання контрольних робіт з дисципліни під час самостійної роботи згідно з робочим навчальним планом. Контрольна робота з навчальної повинна включати питання з усіх змістових модулів, які визначені робочою програмою навчальної дисципліни для аспірантів-заочників, та оцінюватись за системою розподілу балів, що визначається у цій же програмі. Завдання щодо виконання контрольних робіт видаються аспірантам під час установчої або чергової сесії на наступний період самостійної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати аспірант за всі модулі (види навчальної діяльності) з навчальної дисципліни становить 100 балів. Кількість балів, що може одержати аспірант за окремі оцінювані види навчальної діяльності з дисципліни наведена нижче.

Оцінка видів навчальної діяльності за модулями з дисципліни

Модуль 1			Модуль 2			Сума
ЗМ 1 т. 1-4	Модульний контроль 1	Загальна кількість балів за модуль 1	ЗМ 2 т.5-8	Модульний контроль 2	Загальна кількість балів за модуль 2	
20	30	50	20	30	50	100

Примітка: на змістовному модулі аспірант отримує такі бали та оцінки: відмінно – 19-20 балів; добре – 16-18 балів; задовільно – 12-15 балів; незадовільно – 0-11 балів. При відсутності аспіранта на змістовному модулі він отримує 0 балів. Загальна кількість балів за змістовні модулі визначається як сума балів, одержаних за результатами цих змістовних модулів.

На модульний контроль 1 та 2 виносяться тести. Загальна кількість балів за модулі 1, 2 визначається як сума балів, одержаних за результатами змістовних модулів та модульного контролю.

Аспіранту, який під час проведення модульного контролю з будь-якої причини не прибув на модульний контроль, за модуль виставляється оцінка «0» балів. Аспірант, який прибув на модульний контроль але модульну контрольну не писав, одержує за модуль «1» бал.

Аспірант, який за конкретний модуль одержав «0» або «1» балів (окрім модульного контролю за останнім запланованим у робочій програмі навчальної дисципліни модулем), складає його в інший час, але обов'язково – до виставлення підсумкової оцінки з навчальної дисципліни в цілому.

Повторне складання модульного контролю з метою покращення оцінки не передбачається.

Результати успішності аспірантів з кожного модулю навчальної дисципліни заносяться викладачем у «Відомість обліку успішності за результатами модульного контролю» і доводяться до відома аспірантів не пізніше 3-х днів з дня проведення модульного контролю.

Загальна кількість балів, яку одержав аспірант за результатами поточно-модульного контролю, заноситься викладачем після проведення всіх запланованих модульних контролів у семестрі до «Відомості обліку успішності за результатами модульного контролю» і доводиться до аспірантів не пізніше 3-х днів після проведення останнього модульного контролю. Вона підраховується як сума з окремих поточно-модульних контролів. Максимальна кількість балів, що їх може набрати аспірант з дисципліни, становить 100 балів за шкалою. Ця загальна кількість балів є підсумковою оцінкою з даної дисципліни. Вона переводиться згідно таблиці 2 в оцінку за національною шкалою та оцінку за шкалою ECTS і заноситься до цієї ж відомості.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Відмінно / Excellent	90-100
Добре/Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

Оцінка за національною шкалою при підсумковому контролі у формі іспиту здійснюється за такими оцінками: “відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно з можливістю повторного складання”, “незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни”.

Оцінка “відмінно” виставляється аспіранту, який володіє системними та узагальненими знаннями матеріалу та ефективно їх застосовує для виконання практичних завдань, що передбачені робочою програмою, вільно володіє графічним методом та бездоганно виконує макроекономічні розрахунки, засвоїв основну та ознайомився із додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення і висновки, наводить

практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу, глибоко аналізує макроекономічні явища та зв'язки.

Оцінка “*добре*” виставляється аспіранту, який володіє основним матеріалом, володіє графічним методом та навичками виконання макроекономічних розрахунків, в цілому знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, що передбачені робочою навчальною програмою, викладає матеріал у певній логічній послідовності, робить деякі узагальнення, висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускається помилок у формулюванні термінів, категорій, арифметичних помилок у розрахунках при розв'язанні практичних задач, недостатньо глибоко аналізує макроекономічні явища та зв'язки.

Оцінка “*задовільно*” виставляється аспіранту, який без достатнього розуміння відтворює основний навчальний матеріал та виконує практичні завдання з епізодичною допомогою викладача, вміє застосовувати графічний та математичний апарат, може частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, але відповідає на поставлені питання поверхово, припускається помилок.

Оцінка “*незадовільно з можливістю повторного складання*” виставляється аспіранту, який володіє навчальним матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становить незначну частину навчального матеріалу, не володіє здатністю аналізувати макроекономічні явища та зв'язки.

Оцінка “*незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни*” виставляється аспіранту, який володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначається окремими словами чи реченнями, або викладом уривчастими реченнями.

11. Перелік рекомендованої літератури

Основна література

1. Бабенко В.О. Міжнародна економіка: навчальний посібник / В.О. Бабенко. - К. : Основа, 2010. - 184 с.
2. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: монографія / Наук. ред. Циганкова Т.М. – К.: КНЕУ, 2006.
3. Єрмошенко М.М. Комерційна діяльність посередницьких організацій: навчальний посібник. – К.: НАУ, 2003 – 345 с.
4. Крилова, Н. В. Міжнародна торгівля: навчальний посібник / Н.В. Крилова. - К.: Знання, 2008. - 365 с.
5. Макогон Ю.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 424 с.
6. Міжнародна торгівля: навчальний посібник / За заг. ред. Ю.Г. Козака, Н.С. Логвінової, О.В. Мірошніченка. - 3-тє вид., доп. та перероб. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 668 с.
7. Основи міжнародної торгівлі: Навчальний посібник / За ред. Ю.Г. Козака, Н.С. Логвінової, К.І. Ржепішевського. - К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 656 с.
8. Панкратов Ф.Г. Комерческая деятельность: Учебник. – М.: - Издательский Дом «Дашков и К», 2004. – 504 с.
9. Румянцев А.П. Міжнародна торгівля. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 376 с.

10. Румянцев А.П., Ю.О. Коваленко Міжнародна торгівля послугами: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 112 с.
11. Ткаленко С.І. Міжнародна комерційна справа: Навчальний посібник. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2005, 73 с.
12. Фомішин, С. В. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / С.В. Фомішин, Ю.В. Колесник. - Львів : Новий світ-2000, 2010. - 360 с.
13. Циганкова Т.М. Міжнародна торгівля: Навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2001.- 488 с.

Додаткова література

14. Бахрамов Ю.М., Глахов В.В. Организация внешнеэкономической деятельности. – С-Пб., 2000
15. Бочан, І. О. Глобальна економіка: підручник / І. О. Бочан, І. Р. Михасюк. - К. : Знання, 2007. - 403 с.
16. Гончаров, Ю. В.Світ. Європа. Україна: трансформація економіки та інтеграція: монографія / Ю.В. Гончаров, Ю.О. Петін, О.М. Сальник. - К. : Знання України, 2007. - 504 с.
17. Герчикова И.Н. Международные экономические организации: регулирование мирохозяйственных связей и предпринимательской деятельности: учебное пособие. - М., 2000.
18. Гіл Ч.міжнародний бізнес: Конкуренція на глобальному ринку. – Київ: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001 – 856с.
19. Горобач Л.М. Міжнародні економічні відносини: Підручник. – К.: Кондор, 2005. – 266с.
20. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004.- 384 с.
21. Дідківський М.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навчальний посібник. – К.: Знання 2006. – 462 с.
22. Жук М.В. Комерційні відносини України: Підручник. Чернівці: Рута 2002-576 с.
23. Клодт, Хеннінг. Нова економіка: форми вияву, причини і наслідки: Монографія/ Хеннінг Клодт; За ред. В.В. Рокочої. - К.:Таксон, 2006. - 306с.
24. Комерційна дипломатія: торговельна політика і право: навчальний посібник. – Львів: Астролябія, 2005. – 520с.
25. Липов, В. В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль II. Міжнародні ринки та форми міжнародної економічної взаємодії: навчально-практичний посібник /В.В. Липов. - К. : Видавничий дім "Професіонал", 2008. - 368 с.
26. Матвеева О.П. Организация и технология внешнеторговых операций: Учебное пособие М.: ИВЦ – «Маркетинг», 2000. – 160 с.
27. Міжнародне середовище бізнесу: конкуренція та регулювання глобальній економіці / Дж. Майєр, Д. Олесевич. – К.: Либідь 2002 – 703с.
28. Міжнародна економіка: Підручник / За ред. А.П. Румянцева, Г.Н., Климко, В.В. Рокоча. К.: Знання-Прес, 2003
29. Міжнародна економіка / В.М. Тарасевич. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 376 с.
30. Міжнародна економіка: підручник / За ред. Ю.Г. Козака, Д.Г. Лук'яненка, Ю.В. Макогона. - 2-ге вид., перероб. и доп. - К. : Центр учбової літератури, 2009. - 560 с.

31. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003-948 с.
32. Новокшонова Л.В. Мировое хозяйство: Учебное пособие / М.: - 2000.
33. Одягайло Б.М. Міжнародна економіка: Навч. посіб. К.: Знання 2005. – 397с.
34. Організація міжнародних кредитно-розрахункових відносин: навчальний посібник/ за ред. проф. Г.Г. Кірейцева.- Житомир: ЖіТі, 2000.
35. Осика С.Г. Світова організація торгівлі: Підручник / С.Г. Осика, В.Г. Пятницький. – 2004.
36. Осика С.Г. Правове регулювання імпорту: антидемпінгові заходи: Монографія/ К.: «Центр дослідження СОТ, розвитку торгового права і практики», 2003. – 448 с.
37. Пахомов С.Ю. Глобальна конкуренція: нові явища та чинники розвитку: монографія / С. Ю. Пахомов. - К. : КНЕУ, 2008. - 224 с.
38. Передрій О.С. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / О. С. Передрій. - Четверте видання, перероблене і доповнене. - К. : Знання, 2008. - 264 с.
39. Поручник А.М. Національний інтерес України: економічна самодостатність у глобальному вимірі: монографія / А. М. Поручник. - К.:КНЕУ, 2008. - 352 с.
40. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка: підручник / Є. В. Савельєв. - 3-тє вид., перероб. і доп. - К. : Знання, 2008. - 622 с.
41. Сагайдак О.П. Дипломатичний протокол та етикет: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2005. – 259с.
42. Солоніко К.С. Міжнародна економіка: навчальний посібник. - К.: Кондор, 2008. - 382 с.
43. Софіщенко І.Я. Фінансування зовнішньоторговельної діяльності підприємства . – К.: - К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 138 с.
44. Світове господарство в умовах глобалізації: Монографія / С.В. Мочерний, Я.С. Ларіна, С.В. Фомішин. – К.: Ніка Центр, 2006 - 385 с.

Джерела Інтернет

45. <http://ft.com> - Financial Times
46. www.businessweek.com - Business Week
47. www.economist.com - The Economist
48. www.europe.eu.int - Європейський союз
49. www.imf.org - Міжнародний валютний фонд
50. www.worldbank.org - Світовий банк
51. www.wto.org - Світова організація торгівлі